

Sprawozdanie z przejrzystości za 2019 rok

**Poland Audit Services
Sp. z o.o.**

Firma audytorska nr 3790

Rok podatkowy 2017

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 537/2014 w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego (rozporządzenie 537/2014) przedstawiamy sprawozdanie z przejrzystości firmy audytorskiej.

a) Forma organizacyjno-prawna oraz struktura własności

Poland Audit Services jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością utworzoną zgodnie z przepisami Kodeksu Spółek Handlowych zarejestrowana pod numerem 0000421671 przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy.

Struktura własności udziałów Spółki na 31.12.2019 była następująca:

- Baltic Professional Investment S.A. 740 udziałów o łącznej wysokości 37.000 zł (74%), prawo do jednego głosu każdy
- Wolfgang Stanclik 130 udziały o łącznej wysokości 6.500 zł (13%), udziały uprzywilejowane dające prawo 3 głosów każdy
- Monika Byczyńska 130 udziałów o łącznej wysokości 6.500 zł (13%), udziały uprzywilejowane dające prawo 3 głosów każdy

b) Informacje o sieci, do której należy firma audytorska

Podmiot należy do sieci niezależnych firm księgowych i doradczych Crowe Global. Zgodnie z umową licencyjną, Spółka zobowiązana jest to przestrzegania obowiązujących w sieci procedur oraz międzynarodowych standardów zarówno w zakresie jakości świadczonych usług, jak i wymagań (kwalifikacji) zatrudnianego personelu, sposobu prezentacji Spółki i informowania potencjalnych Klientów o oferowanych usługach. Na chwilę obecną w sieci w 130 krajach działają 232 firmy zatrudniające ponad 32.000 pracowników. Wśród tych firm jest 149 firm audytorskich. Szczegółowa lista firm i miejsc prowadzenia przez nie działalności znajduje się w Załączniku.

Crowe Global to wiodąca sieć niezależnych firm świadczących usługi z zakresu rachunkowości i doradztwa biznesowego.

Crowe Global, będąca amerykańską spółką, nie świadczy usług. Usługi są zapewniane Klientom przez firmy członkowskie Crowe Global. W 2018 zajmowała 8 miejsce w rankingu sieci firm audytorskich i doradczych, osiągając globalne przychody na poziomie 4.37 miliarda USD. Łączne przychody z badania sprawozdań finansowych w 2019 wyniosły 2 miliardy USD.

Żadna z firm członkowskich Crowe Global nie odpowiada za usługi lub działalność innej firmy członkowskiej. Mimo, że niektóre firmy członkowskie występują pod nazwą Crowe, nie są połączone wspólną własnością; nie są również własnością Crowe Global.

Każda firma członkowska podlega przepisom prawa kraju, w którym prowadzi działalność. Każda firma jest zobowiązana do wypracowania najwyższej jakości usług na rynku, na którym działa, i do dążenia, aby jakość usług utrzymać na takim poziomie na całym świecie poprzez współpracę z innymi firmami członkowskimi sieci. W większości krajów działalność księgową i audytorską podlega prawu lokalnemu i lokalnym regulacjom, które determinują standardy wykonywania zawodu, kwalifikacje i relacje pomiędzy audytorami i jednostkami raportującymi. Wpływ na działalność księgową i audytorską mają także lokalne praktyki gospodarcze oraz postawy kulturowe.

c) Struktura zarządzania

Skład zarządu jest następujący:

- Wolfgang Stanclik – Członek Zarządu, Biegły Rewident
- Monika Byczyńska – Członek Zarządu, Biegły Rewident.

d) Opis systemu wewnętrznej kontroli jakości oraz oświadczenie zarządu na temat skuteczności jego funkcjonowania

W Spółce Poland Audit Services został wprowadzony system kontroli jakości, który został zatwierdzony przez Zarząd w dniu 29.06.2012. W związku z wymogami rozporządzenia 537/2014 oraz wejściem w życie Ustawy z dnia 11.05.2017 o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym została wdrożona nowa Instrukcja kontroli jakości obowiązująca od 21.10.2017. Zdaniem Zarządu wdrożony system funkcjonuje prawidłowo i jest skuteczny. Instrukcja Kontroli Jakości podlega co roku przeglądowi oraz w razie konieczności aktualizacji.

Główne elementy systemu kontroli jakości:

Odpowiedzialność kierownictwa za jakość

Odpowiedzialność za przygotowanie, wdrożenie oraz prawidłowe funkcjonowanie systemu kontroli jakości ponosi zarząd spółki Poland Audit Service Sp. z o.o. Zarząd może wyznaczyć również pracowników lub podwykonawców cechujących się odpowiednią wiedzą i doświadczeniem odpowiedzialnych za utrzymanie danych lub inne elementy administracyjne systemu kontroli jakości. Szczegółowe zasady postępowania opisane są w Instrukcji Kontroli Jakości. Zarówno Instrukcja, jak i wynikające z niej wymogi i czynności są przynajmniej raz do roku przekazywane pracownikom i podwykonawcom, którzy mają obowiązek zapoznać się z nimi i potwierdzić ich zrozumienie. Spółka informuje również pracowników o wprowadzonych zmianach oraz zapewnia nowym pracownikom i podwykonawcom szkolenia z systemu kontroli jakości.

Zarząd odpowiada również za promowanie kultury kontroli jakości oraz przestrzegania instrukcji kontroli jakości oraz przekazywania innych praktycznych wskazówek podnoszących jakość w celu wykonywania pracy z zachowaniem standardów zawodowych oraz regulacyjnych i prawnych wymogów, a także sporządzania odpowiednich dla danych okoliczności sprawozdań. Cele te są realizowane na bieżąco poprzez codzienną aktywność zarządu w odpowiadaniu na pytania i rozwiązywaniu problemów zaistniałych wśród pracowników oraz organizowania corocznych szkoleń obejmujących m. in. politykę kontroli jakości.

Stosowane wymogi etyczne

Spółka Poland Audit Service Sp. z o.o. swoją działalność opiera na normach i wymogach etycznych oraz zasadach niezależności w pełni zgodnych z Kodeksem Etyki Zawodowych Księgowych wydaną przez Międzynarodową Federację Księgowych oraz z ustawą o biegłych rewidentach i nadzorze publicznym. Nasz system kontroli opiera się na podstawowych zasadach etyki: uczciwości, obiektywizmie, zawodowych kompetencjach oraz należytej staranności, zachowania tajemnicy informacji oraz profesjonalne postępowanie. Zasady te są wzmacniane poprzez stałe działania takie, jak: postępowanie kierownictwa firmy audytorskiej zgodnie z zasadami etyk, prowadzenie szkoleń i innych czynności edukacyjnych, nadzorowanie standardów pracy oraz opracowanie procesu postępowania w razie nieprzestrzegania zasad.

Niezależność

Spółka Poland Audit Service Sp. z o.o. przy prowadzeniu działalności przykłada szczególną uwagę do zachowania stosownych wymogów dotyczących niezależności, w szczególności zgodnie z zasadami określonymi w następujących przepisach:

- Ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym z dnia 11 maja 2017 (t.j. Dz.U. z 2019 poz. 1421 z późn. zm.)
- Kodeksie Etyki Zawodowych Księgowych IFAC (Kodek IFAC)
- Krajowym Standardzie Kontroli Jakości Nr 1
- Krajowym Standardzie Badania KSB 220 Kontrola jakości badań sprawozdań finansowych.

Zgodnie z ustalonymi standardami, każdy pracownik, aplikant oraz podwykonawca co roku składa pisemne oświadczenie w sprawie spełnienia wymogów niezależności oraz zachowania tajemnicy zawodowej. Każde otrzymane zlecenie badania zostaje przeanalizowane oraz udokumentowane pod

względem spełnienia wymogów niezależności oraz potencjalnych zagrożeń w tym zakresie. W przypadku realizacji zlecenia w zakresie czynności rewizji finansowej, osoby zaangażowane w realizację takiego zlecenia każdorazowo składają oświadczenia o spełnieniu wymogu niezależności przed przystąpieniem do badania.

Rotacja personelu przy zleceniach badania

Procedury dotyczące rotacji personelu uzależnione są od tego czy badana spółka jest jednostką zaufania publicznego czy też spółką niebędącą jednostką zaufania publicznego.

W przypadku badań sprawozdań finansowych spółek będących jednostkami zainteresowania publicznego (JZP) zasady w tym zakresie zostały określone przez Ustawę o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym z dnia 11 maja 2017 r. Zarówno firma audytorska jak i biegły rewident odpowiedzialny za badanie sprawozdania finansowego nie mogą uczestniczyć w pracach na rzecz Klienta przez okres dłuższy niż 5 lat. Ponownie wykonywać usługi rewizji finansowej na rzecz tego podmiotu przez biegłego rewidenta jest możliwe po upływie co najmniej 3 lat od zakończenia ostatniego badania ustawowego natomiast w przypadku firma audytorskiej po upływie 4 lat.

W przypadku badania sprawozdań finansowych spółek niebędących jednostkami zainteresowania publicznego (JZP) biegły rewident i manager odpowiedzialny za realizację zlecenia nie powinni uczestniczyć w pracach na rzecz Klienta przez okres dłuższy niż 10 lat. Biegły rewident i manager mogą ponownie wykonywać usługi rewizji finansowej na rzecz tego podmiotu po upływie 2 lat, przy czym wskazane powyżej okresy mogą zostać zmienione decyzją Wewnętrznego Komitetu Audytu.

Konflikt interesów

Wspólnicy, Zarząd oraz pracownicy i podwykonawcy Spółki muszą być wolni od wszelkich udziałów, wpływów lub związków ze sprawami Klienta, które osłabiają zawodowy osąd albo obiektywizm. Każdy pracownik / podwykonawca jest zobowiązany do poinformowania Zarządu w przypadku zaistnienia konfliktu interesów. W sytuacji zidentyfikowania konfliktu interesów zarząd Spółki rozważa wszelkie fakty i okoliczności zaistniałe w danej sytuacji oraz podejmuje decyzję o rozstrzygnięciu konfliktu, w tym o możliwej odmowie lub przerwaniu zlecenia. Proces rozstrzygania konfliktu interesów powinien być udokumentowany na piśmie. Dokumentacja powinna zawierać szczegółowy opis konfliktu oraz podjęte działania zabezpieczające.

Zachowanie tajemnicy

Zarząd, pracownicy oraz podwykonawcy Spółki są zobowiązani do ochrony i zachowania poufności wszystkich informacji uzyskanych od Klienta, w tym w szczególności wszystkie informacje i dokumenty związane z wykonywaniem czynności rewizji finansowej. Informacje i dokumenty mogą być ujawnione tylko wtedy, gdy istnieje przewidziany prawem obowiązek ujawnienia informacji lub przekazywania dokumentów w przypadkach określonych w ustawie lub w odrębnych przepisach.

Każdy pracownik składa co roku oświadczenie w sprawie spełnienia wymogu zachowania tajemnicy zawodowej.

Podejmowanie i kontynuacja współpracy z klientem oraz akceptacja konkretnych zleceń

Podejmowanie i kontynuacja współpracy z klientem oraz akceptacja konkretnych zleceń uregulowane jest przy pomocy szczegółowych, pisemnych procedur. Składają się na nią przede wszystkim: ocena, czy możliwe jest podjęcie współpracy lub jej kontynuacja przy uwzględnieniu posiadanych przez Poland Audit Services Sp. z o.o. odpowiednich środków, kompetencji oraz czasu, weryfikację uczciwości Klienta oraz uzyskanie i zamieszczenie wymaganych oświadczeń w dokumentacji Klienta. Po przeprowadzeniu powyższych kroków zostaje sporządzona i przygotowana umowa. W przypadku, gdy następuje rezygnacja lub fuzja badanej jednostki, firma audytorska oraz członkowie zespołu wykonującego badanie ustalają i oceniają obecne oraz wcześniejsze interesy lub stosunki z tą inną jednostką, w tym usługi niebędące badaniem świadczony na rzecz tej innej jednostki, poprzez sprawdzenie, czy przy

uwzględnieniu dostępnych zabezpieczeń mogłyby one zagrozić ich niezależności i zdolności do kontynuowania badania po dniu wejścia w życie połączenia lub przejęcia.

W przypadku JZP przed podpisaniem umowy realizowane są dodatkowe procedury, wynikające z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 537/ 2014 , dostarczenie dodatkowych oświadczeń dotyczących m. in. niezależności firmy i zespołu audytorskiego, czasu trwania wykonywanych audytów, usług pełnionych dla badanej jednostki oraz jednostek powiązanych oraz kompetencji posiadanych przez biegłych rewidentów.

Rezygnacja ze współpracy ze zleceniodawcą

W przypadku wystąpienia poważnych wątpliwości, których rezultatem może być niepodjęcie lub rozwiązanie współpracy, Zarząd Spółki spotyka się z Zarządem Klienta w celu przedyskutowania faktów i okoliczności mogących prowadzić do rezygnacji ze zlecenia. Następnie następuje analiza potencjalnych regulacji, z których wynika prawny wymóg kontynuacji zlecenia lub obowiązek poinformowania o wycofaniu się ze zlecenia, jak i współpracy z klientem z jednoczesnym podaniem przyczyn organom regulacyjnym oraz dokumentacja wniosków płynących z owej analizy.

O rozwiązaniu umowy o badanie sprawozdania finansowego firma audytorska informuje niezwłocznie, wraz z podaniem stosownego wyjaśnienia przyczyn rozwiązania umowy, Krajową Radę Biegłych Rewidentów, a w przypadku jednostki zainteresowania publicznego także Komisję Nadzoru Finansowego.

Zasoby ludzkie

Zarząd Spółki zapewnia wykonanie zlecenia na rzecz Klienta zgodnie z zawodowymi standardami oraz obowiązującymi wymogami regulacyjnymi i prawnymi. Spółka w tym celu zatrudnia pracowników o odpowiednim wykształceniu, kompetencjach, przestrzegających zasady etyki.

Obowiązujące zasady dotyczące zasobów ludzkich w Spółce obejmują:

- Proces rekrutacji nowych pracowników (Polityka rekrutacji CH);
- Wykaz wymaganych kompetencji na poszczególnych stanowiskach (osobna instrukcja);
- Szkolenie nowych pracowników w zakresie zasad Systemu Kontroli Jakości oraz innych instrukcji i procedur obowiązujących w organizacji;
- Stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych (Polityka szkoleniowa CH);
- Możliwości rozwoju kariery zawodowej pracowników i podwykonawców (Polityka awansów i podwyżek CH, Ścieżki kariery);
- Przydział personelu do zespołu realizującego zlecenie;
- Monitorowanie obciążenia pracą (zadaniowy czas pracy, harmonogram zleceń, BTR, system monitorowania nadgodzin);
- Okresowe oceny pracowników i podwykonawców (Instrukcja przeprowadzania oceny, formularze);
- Coroczne szkolenie wewnętrzne (2-3 dniowe).

Realizacja zlecenia

Realizacja każdego zlecenia jest przeprowadzana zgodnie z zawodowymi standardami oraz obowiązującymi wymogami regulacyjnymi i prawnymi. Opiera się ona na:

- Wyznaczeniu osób posiadających odpowiednie kompetencje do realizacji zlecenia oraz osób je nadzorujących;
- Potwierdzeniu znajomości przez wyznaczony do przeprowadzenia badania zespół: procedur, zasad, norm etycznych, wzorów dokumentów obowiązujących w Spółce, a także jego obiektywności, terminowości i niezależności. Przegląd oraz udokumentowanie bieżącego przeglądu powinno się odbywać zgodnie z metodyką Crowe Horwath oraz procedurami zaszytymi w systemie wspomagającym proces badania;
- Realizacji zlecenie zgodnie z wcześniej potwierdzonymi standardami;
- Bieżącym nadzorze nad realizacją zlecenia oraz wyjściu naprzeciw ewentualnym wyzwaniom w tym zakresie;
- Bieżącym przeglądem dokumentacji rewizyjnej;

- Przeprowadzeniu ostatecznej kontroli zgodnie z dokumentacją rewizyjną;
- W przypadku JZP, zgłaszaniu na bieżąco do właściwych organów nadzorujących wszystkich sytuacji, które tego wymagają.

Zagrożenie kontynuacji działalności

Biegły rewident ma obowiązek ocenić wiarygodność deklaracji złożonej przez Zarząd badanej Spółki, zawartej w sprawozdaniu finansowym o zdolności kontynuowania działalności. W związku z tym należy zebrać odpowiednie i wystarczające dowody w tym zakresie. Zbieranie dowodów odbywa się na etapie planowania oraz etapie przeglądu zgromadzonej dokumentacji rewizyjnej.

Na etapie przeglądu zgromadzonych dowodów badania kluczowy biegły rewident może stwierdzić istnienie przesłanek zagrożenia kontynuacji działalności badanego podmiotu. W takim przypadku konieczne jest zaangażowanie do analizy sytuacji oraz rodzaju i treści wydawanego sprawozdania z badania drugiego biegłego rewidenta. W trudniejszych przypadkach konieczne jest zwołanie Wewnętrznego Komitetu Audytu lub zaangażowanie eksperta zewnętrznego.

Wartości szacunkowe, w tym ustalenie wartości godziwej

Zgodnie z wymogami zawartymi w Krajowym Standardzie Rewizji Finansowej w przypadku istotnych wielkości ustalonych drogą szacunków należy zweryfikować ich racjonalność, zbierając dowody badania potwierdzające: zasadność ustalenia wielkości drogą szacunku, poprawność metody, kompletność i dokładność danych wejściowych do kalkulacji oraz racjonalność kwot ustalonych w drodze szacunku.

W razie wystąpienia istotnych różnic między kalkulacją badanej spółki oraz audytora konieczne jest zwrócenie się do Spółki celem zrewidowania szacunku. W tym celu na etapie planowania ustala się istotne pozycje sprawozdania finansowego, które ustalane są w drodze szacunku oraz sposób podejścia do ich badania. Na etapie przeglądu dokumentacji z badania sprawdza się czy założone na etapie planowania procedury zostały wykonane i właściwie udokumentowane.

Wykorzystanie podczas badania wyników pracy innych ekspertów

W przypadku korzystania z wyników pracy innych ekspertów należy ocenić kompetencje zawodowe, umiejętności oraz obiektywizm eksperta, zapoznać się z ustaleniami eksperta oraz ocenić czy ekspertyza spełnia warunki stawiane dowodom z badania.

W tym celu na etapie planowania należy ustalić czy będą wykorzystywane wyniki innych ekspertów oraz ustalić sposób podejścia do ich weryfikacji. Na etapie przeglądu dokumentacji z badania należy sprawdzić czy założone na etapie planowania prace zostały wykonane i właściwie udokumentowane.

Konsultacje oraz rozbieżność zdań

W każdej istotnej, trudnej lub spornej kwestii rozpoznanej w związku z wykonaniem zlecenia osoba odpowiedzialna za wykonanie zlecenia konsultuje z Bieglym rewidentem mającym nadzór nad realizacją zlecenia, innymi doświadczonymi osobami działu audytu oraz działu podatkowego. W miarę możliwości, pracownicy i podwykonawcy powinni pomagać sobie w rozwiązywaniu kontrowersyjnych kwestii. Trudne problemy o dużej istotności powinny być zgłoszone i omówione z Zarządem Spółki. Wnioski z konsultacji powinny być udokumentowane i wdrożone.

W związku z funkcjonowaniem Spółki oraz wykonywaniem zleceń na rzecz Klienta może dojść do powstania rozbieżności zdań. Zaleca się aby wszystkie strony sporu starały się rozwiązać powstały spór bez zbędnej zwłoki, w sposób profesjonalny, taktowny i uprzejmy w drodze dyskusji i konsultacji. Spory i rozbieżności zdań powinny być udokumentowane. Dokumentacja powinna obejmować szczegółowy opis problemu oraz stanowisko osoby udzielającej konsultacji.

Badanie Skonsolidowanych Sprawozdań Finansowych

Firma audytorska grupy odpowiada za badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Firma audytorska grupy odpowiada za sporządzenie sprawozdania z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, a w przypadku gdy badana jednostka dominująca posiada komitet audytu lub inny organ pełniący jego funkcje, również za sporządzenie sprawozdania dodatkowego, o którym mowa w art. 11 rozporządzenia nr 537/2014, dotyczącego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Firma audytorska grupy dokumentuje wyniki własnej pracy wykonanej w związku z badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego i tworzy akta badania.

W trakcie przeprowadzania badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego firma audytorska grupy może polegać na wynikach pracy wykonanej przez:

- 1) inną firmę audytorską i działających w jej imieniu biegłych rewidentów lub
- 2) jednostkę audytorską pochodzącą z państwa trzeciego, lub
- 3) biegłych rewidentów pochodzących z państwa trzeciego

w zakresie badania sprawozdań finansowych lub pakietów konsolidacyjnych jednostek wchodzących w skład grupy, pod warunkiem dokonania, na podstawie umowy gwarantującej udostępnienie dokumentacji badania jednostek wchodzących w skład grupy kapitałowej, przeglądu pracy podmiotów, o których mowa w pkt 1–3.

W przypadku gdy firma audytorska grupy nie ma możliwości dokonania przeglądu, dla celów właściwego przeprowadzenia badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, przeprowadza dodatkową pracę w zakresie badania sprawozdań finansowych lub pakietów konsolidacyjnych jednostek wchodzących w skład grupy kapitałowej. Firma audytorska grupy informuje Komisję Nadzoru Audytowego o przeprowadzeniu dodatkowej pracy w związku z niemożnością dokonania przeglądu.

Zgromadzona dokumentacja z badania sprawozdania skonsolidowanego jest wystarczająca do tego, żeby doświadczony biegły rewident, który nie miał wcześniejszego związku z danym badaniem, mógł na podstawie dokumentacji z badania zrozumieć:

- rodzaj, rozłożenie w czasie i zakres przeprowadzonych procedur badania w celu spełnienia wymogów MSB i mających zastosowanie wymogów prawnych
- rezultaty przeprowadzonych procedur badania i uzyskane dowody badania
- znaczące sprawy, które pojawiły się podczas badania, dotyczące ich wnioski i znaczące zawodowe osądy dokonane przy formułowaniu tych wniosków.

Kontrola jakości wykonania zlecenia

Zarząd dokonuje analizy wykonywanych zleceń oraz zgodnie z przyjętymi kryteriami typuje na etapie przyjęcia i planowania zlecenia, w stosunku do których należy przeprowadzić kontrolę jakości. Kontrola jakości powinna odbyć się przed wydaniem sprawozdania z badania. Kryteriami wyboru zleceń, w stosunku do których będzie przeprowadzona kontrola jakości są:

- Fakt czy zlecenie wykonywane jest dla Jednostki Zainteresowania Publicznego;
- Złożoność zlecenia;
- Niepowtarzalność / unikatowość zlecenia lub badanej jednostki.

Kontrola jakości przeprowadzana jest zarówno na etapie planowania, jak i na etapie przeglądu zebranej dokumentacji rewizyjnej. Kontrolą jakości poza badaniem sprawozdań finansowych, objęte są również przeglądy historycznych informacji finansowych oraz inne zlecenia atestacyjne i pokrewne w przypadku zidentyfikowania znaczącego ryzyka związanego z wystąpieniem nietypowych, nowych, złożonych transakcji.

Osobę przeprowadzającą kontrolę jakości wyznacza się na etapie planowania badania, odnotowuje w Dokumentacji Klienta oraz potwierdza możliwość podjęcia kontroli przez tę osobę. Osoba ta podpisuje również oświadczenie o niezależności od badanej jednostki.

Zespół odpowiedzialny za zlecenie może konsultować się z osobą przeprowadzającą kontrolę jakości wykonania zlecenia w trakcie jego trwania. Konsultacja taka pozwala na uniknięcie rozbieżności opinii na ostatnim etapie zlecenia i nie musi pomniejszać zdolności osoby przeprowadzającej kontrolę do wykonania zadania. W przypadku, gdy rodzaj i zakres konsultacji staje się znaczący, obiektywizm osoby przeprowadzającej kontrolę może być podany w wątpliwość, chyba że zostaną podjęte starania ze strony zarówno zespołu wykonującego zlecenie, jak i osoby przeprowadzającej kontrolę w celu zachowania obiektywizmu tej osoby. Jeżeli nie jest to możliwe, wówczas wyznacza się inną osobę z firmy lub odpowiednio wykwalifikowaną osobę spoza firmy, aby przejęła obowiązki osoby przeprowadzającej kontrolę lub osoby, z którą będą prowadzone konsultacje w związku ze zleceniem.

W przypadku badania sprawozdań finansowych Jednostek Zainteresowania Publicznego JZP przeprowadzenie kontroli jakości jest obowiązkowe.

Nadzorowanie funkcjonowania systemu kontroli jakości

Celem monitorowania przestrzegania zasad i procedur kontroli jakości jest zapewnienie oceny:

- Przestrzegania zawodowych standardów oraz obowiązujących wymogów prawnych i regulacyjnych
- Czy system kontroli jakości został odpowiednio zaprojektowany i skutecznie wdrożony oraz
- Czy procedury i zasady kontroli jakości zostały odpowiednio zastosowane.

Ustawiczna analiza i ocena systemu kontroli jakości dotyczy następujących zagadnień:

- Analiza zmian w obowiązujących standardach zawodowych oraz wymogów regulacyjnych i prawnych oraz ich odzwierciedlanie w zasadach i procedurach firmy, analiza pisemnych potwierdzeń dotyczących zgodności z zasadami i procedurami niezależności, analiza ustawicznego doskonalenia zawodowego, w tym szkoleń oraz analiza decyzji związanych z akceptacją i kontynuacji współpracy z klientami oraz szczególnych zleceń;
- Ustalenie działań naprawczych, które powinny być podjęte oraz udoskonaleń systemu, w tym przekazania informacji o zasadach i procedurach firmy dotyczących edukacji i szkoleń
- Przekazanie pracownikom informacji o słabościach w obszarze systemu kontroli jakości, poziomie jego zrozumienia oraz przestrzegania
- Działania podejmowane przez Zarząd, dzięki którym do zasad i procedur kontroli jakości są niezwłocznie wprowadzane niezbędne modyfikacje.

Instrukcja Kontroli Jakości jest przekazywana nowemu pracownikowi / podwykonawcy niezwłocznie po rozpoczęciu pracy/ współpracy. Pracownik / podwykonawca potwierdza zapoznanie się z dokumentem własnoręcznym podpisem. Dodatkowo raz w roku wszyscy pracownicy / podwykonawcy są informowani o wszelkich zmianach w dokumencie Instrukcji Kontroli Jakości.

W Spółce wprowadzono szereg mechanizmów funkcjonowania systemu kontroli jakości, w tym m.in. program edukacji i szkoleń, wymóg zaznajomienia się z obowiązujących zasad systemu kontroli przez zarząd, pracowników oraz podwykonawców, czy okresowe przeglądy obowiązujących procedur w ramach funkcjonującego systemu kontroli jakości przeprowadzone przez osobę o odpowiednim doświadczeniu i uprawnieniach, z którego wnioski zatwierdzane są przez Zarząd Spółki.

Skargi i zażalenia dotyczące systemu kontroli jakości mogą powstać wewnątrz Spółki lub poza Spółką. Może je zgłosić personel, klienci lub inne strony trzecie. Mogą je otrzymać członkowie zespołu wykonującego zlecenie lub inne osoby spośród personelu firmy. Skargi i zażalenia rozpatruje wyznaczony przez Zarząd Partner nadzorujący postępowanie dochodzeniowe.

Wykrywanie zagrożeń i incydenty

Spółka odpowiedzialna jest za przeciwdziałanie występowaniu zagrożeń i incydentów dotyczących niezależności, rzetelności i naruszeniom Ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym z dnia 11 maja 2017 r. (Dz. U. z 2017 roku poz. 1089) lub Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego. W celu eliminacji wystąpienia zagrożenia dla niezależności firmy audytorskiej oraz biegłych rewidentów działających w jej imieniu i naruszeniom ustawy lub rozporządzenia nr 537/2014 Spółka przeprowadza działania sprawdzające przed podjęciem zlecenia. W przypadku wykrycia ryzyka zagrożenia

niezależności Spółka ocenia możliwość eliminacji zagrożenia. Jeśli eliminacja zagrożenia nie będzie możliwa Spółka odstępuje od podejmowania zlecenia. W przypadku pojawiania się zagrożenia niezależności lub rzetelności w trakcie realizacji zlecenia, osoba odpowiedzialna za kontrole jakości jest odpowiedzialna za natychmiastowe powiadomienie Zarządu Spółki. Zarząd Spółki decyduje czy zidentyfikowane zagrożenie może zostać wyeliminowane. W przypadku braku takiej możliwości Spółka odstępuje od realizacji prac informując zainteresowane strony.

Powyższe przypadki napotkanych zagrożeń i incydentów są na bieżąco dokumentowane. Obowiązek przechowywania dokumentacji wyżej wymienionych oraz podjętych środków w celu im sprostania trwa nie mniej, niż 5 lat. Spółka sporządza sprawozdanie roczne zawierające przegląd środków podjętych w celu zaradzenia naruszeniom i przekazuje je do wiadomości swoim pracownikom, w terminie 6 miesięcy od zakończenia roku kalendarzowego.

Dokumentacja

Osoba odpowiedzialna za wykonanie zlecenia zapewnia opracowanie uporządkowanej dokumentacji zgodnie ze standardami wewnętrznymi oraz standardami rewizji finansowej. Dokumentacja jest opracowywana na bieżąco i powinna być kompletna w dniu wydania opinii. Zamknięcie akt badania następuje nie później niż w ciągu 60 dni po dniu sporządzenia sprawozdania z badania. Dokumentacja prowadzona jest w formie elektronicznej i/lub papierowej i zawiera co najmniej podstawowe informacje określone w Instrukcji Kontroli Jakości.

Archiwizacja dokumentacji z wykonania zleceń

Spółka przechowuje przez okres nie krótszy niż 5 lat od daty zamknięcia akt badania lub wykonania innej usługi niebędącej badaniem dokumentację klienta, na rzecz którego wykonane było badanie lub wykonana była usługa inna niż badanie. Dokumentacja badań sprawozdań finansowych jest przechowywana w systemie wspomagającym proces badania i częściowo w formie papierowej oraz chroniona przed nieautoryzowanym dostępem. Spółka przechowuje dokumentację wszystkich przekazanych jej skarg pisemnych, które dotyczyły przeprowadzonych badań, przez co najmniej 5 lat od daty ich wniesienia.

Przekazywanie dokumentacji nowemu audytorowi

Wydarzeniem inicjującym kontakty z nowym audytorem i proces przekazywania dokumentacji jest otrzymanie zapytania od nowego audytora, który zobowiązany jest przedstawić pisemną zgodę Klienta na przekazanie dokumentacji. Wszystkie przekazane dokumenty zostają zarchiwizowane w oddzielnym segregatorze lub folderze, wraz ze wskazaniem Klienta i nowego audytora.

e) Wskazanie, kiedy odbyła się ostatnia kontrola zapewnienia jakości

Ostatnia kontrola przeprowadzona przez Krajową Komisję Nadzoru miała miejsce w dniach 09.03.2018 – 23.03.2018 oraz 19.09.2018. Protokół z kontroli został przyjęty w dniu 06.11.2018, zaś raport z kontroli w dniu 03.04.2019.

f) Wykaz jednostek zainteresowania publicznego, na rzecz których firma audytorska przeprowadziła badania ustawowe w zakończonym roku obrotowym

Firma audytorska przeprowadziła w 2019 roku badania ustawowe poniższych JZP:

- Krynica Vitamin S.A.
- Hollywood S.A.

g) Oświadczenie dotyczące praktyk firmy audytorskiej w zakresie zapewnienia niezależności, potwierdzenie przeprowadzenia wewnętrznej kontroli przestrzegania niezależności

Zarząd Spółki oraz wszyscy pracownicy i podwykonawcy muszą zachować niezależność umysłu, jak i wizerunku w trakcie wykonywania usług atestacyjnych na rzecz Klienta.

Niezależność musi być zachowana co najmniej w okresie objętym badanym sprawozdaniem finansowym oraz w okresie przeprowadzania badania.

Warunki zachowania niezależności zostały określone w:

- Ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym z dnia 11 maja 2017 (t.j. Dz.U. z 2019 poz. 1421 z późn. zm.).
- Kodeksie Etyki Zawodowych Księgowych IFAC (Kodek IFAC)
- Krajowym Standardzie Kontroli Jakości Nr 1
- Krajowym Standardzie Badania 220 Kontrola jakości badań sprawozdań finansowych

Wspólnicy, Zarząd, pracownicy, aplikanci, podwykonawcy i współpracownicy firmy audytorskiej powinni być poinformowani o obowiązku przestrzegania zasad niezależności, uczciwości, obiektywizmu, zachowania tajemnicy, należytej staranności i zawodowych kompetencji przy wykonywaniu zadań. Każdy pracownik, aplikant, podwykonawca powinien złożyć co roku w formie pisemnej oświadczenie w sprawie spełnienia wymogu niezależności.

Przed przyjęciem lub kontynuacją zlecenia badania należy ocenić i udokumentować czy został spełniony wymogi niezależności i czy istnieją zagrożenia dotyczące niezależności oraz czy zastosowano zabezpieczenia w celu ich zminimalizowania.

W przypadku realizacji zlecenia w zakresie czynności rewizji finansowej zarząd Spółki oraz pracownicy oraz podwykonawcy uczestniczący w realizacji zlecenia składają każdorazowo oświadczenia o spełnieniu wymogu niezależności przed przystąpieniem do badania. Osoby dołączające do zespołu w trakcie realizacji zlecenia składają oświadczenia przed rozpoczęciem pracy.

W przypadku badania sprawozdań finansowych jednostek zaufania publicznego należy spełnić dodatkowe kryteria dotyczące niezależności określone w art. 4 i 5 Rozporządzenia 537/2014 oraz zakazu świadczenia innych usług niż rewizja finansowa na rzecz badanych JZP określonych w ustawie z dnia 11 maja 2017 o biegłych rewidentach.

W przypadku JZP istnieje obowiązek:

- Omówienia na spotkaniu z komitetem ds. audytu badanej spółki JZP ryzyk dotyczących niezależności
- przekazania co roku komitetowi ds. audytu badanej spółki JZP pisemnego potwierdzenia niezależności
- Omówienie na spotkaniu z komitetem ds. audytu przypadków zagrożenia niezależności, w tym przekroczenia limitu innych usług dozwolonych (nie więcej niż 15% przychodów w 3 ostatnich latach obrotowych).

Każda osoba zaangażowana w realizację zlecenia zobowiązana jest powiadomić zarząd Spółki o wszelkich istniejących i potencjalnych zagrożeniach niezależności.

W razie potrzeby zarząd Spółki podejmuje niezbędne działania w celu wyeliminowania lub ograniczenia zagrożenia niezależności do możliwego do zaakceptowania poziomu. Działania te mogą obejmować:

- Wykluczenie z zespołu realizującego zlecenie
- Zaprzestania konkretnych typów prac i usług wykonywanych w ramach zlecenia
- Wyzbycie się powiązań finansowych lub praw własności
- Zaprzestania lub zmiana charakteru związków osobistych albo kontaktów gospodarczych ze zleceniodawcą
- Przedstawienie pracy do dodatkowego przeglądu innym pracownikom lub podwykonawcom

W trakcie 2019 roku przeprowadzona została wewnętrzna kontrola przestrzegania zasad niezależności. Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych naruszeń przepisów oraz zasad wewnętrznych firmy audytorskiej w tym zakresie.

h) Oświadczenie o stosowanej przez firmę audytorską polityce w zakresie kształcenia ustawicznego biegłych rewidentów

Biegli rewidentzi zatrudnieni oraz współpracujący w firmę audytorską odbywają obowiązkowe szkolenia w wymiarze godzinowym określonym w przepisach.

i) Informacje o zasadach wynagradzania kluczowych biegłych rewidentów oraz członków zarządu

Wynagrodzenie kluczowych biegłych rewidentów i członków zarządu jest zgodne z zawartymi umowami. Nie istnieje bezpośredni związek pomiędzy ich wynagrodzeniem a ilością pozyskanych klientów lub klientów, dla których praca została wykonana. W razie zysku przewidziane są premie.

j) Opis polityki firmy audytorskiej w zakresie rotacji kluczowych biegłych rewidentów oraz pracowników

Zarówno firma audytorska jak i biegły rewident odpowiedzialny za badanie sprawozdania finansowego nie mogą uczestniczyć w pracach na rzecz Klienta przez okres dłuższy niż 5 lat. Ponowne wykonywać usługi rewizji finansowej na rzecz tego podmiotu przez biegłego rewidenta jest możliwe po upływie co najmniej 3 lat od zakończenia ostatniego badania ustawowego natomiast w przypadku firma audytorskiej po upływie 4 lat.

k) Informacje o osiągniętych przychodach

Firma audytorska osiągnęła w 2019 roku następujące przychody ze sprzedaży usług ogółem 3.823 tys. zł, w tym:

- przychody z badania ustawowego rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych JZP (148 tys. zł) oraz jednostek należących do grupy przedsiębiorstw, których jednostka dominująca jest jednostką interesu publicznego (30 tys. zł)
- przychody z badania ustawowego rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych innych jednostek (2.411 tys. zł)
- przychody z badań dobrowolnych rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych innych jednostek (305 tys. zł)
- przychody z dozwolonych usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych świadczonych na rzecz JZP badanych przez firmę audytorską (39 tys. zł)
- przychody z innych usług niż badanie na rzecz pozostałych klientów (891 tys. zł).

Osobą odpowiedzialną w imieniu firmy audytorskiej za sporządzenie niniejszego sprawozdania jest Monika Byczyńska, Biegły Rewident, Członek Zarządu.

W imieniu firmy audytorskiej Poland Audit Services Sp. z o.o.

Monika Byczyńska
Biegły rewident, członek zarządu

Wolfgang Stanclik
Biegły rewident, członek zarządu

Warszawa, kwiecień 2020

Załącznik

Wykaz firm audytorskich w Grupie Crowe

Państwo	Firma
Afghanistan	Crowe Horwath - Afghanistan
Albania	Crowe AL SHPK
Algeria	Cabinet D'Audit Hamza et Associates
Andorra	Alfa Capital Assessors I Auditors SL
Angola	Crowe Angola - Auditores e Consultores, S.A.
Argentina	Canepa, Kopec y Asociados
Australia	Crowe Horwath (Australasia) Pty. Ltd.
Austria	Crowe SOT
Azerbaijan	Crowe Baltic Caspian Audit LLC
Azerbaijan	ABAK-Az Crowe Ltd.
Bahamas	Crowe Bahamas
Bahrain	Crowe BH
Bangladesh	Ahmed Mashuque and Co.
Barbados	Crowe BDS SRL
Belgium	Callens, Pirenne & Co.
Brazil	Crowe Consult Consultoria Empresarial
Brazil	Crowe Macro Auditoria e Consultoria Ltda.
Brazil	Crowe Consult Auditores Independentes
British Virgin Islands	Crowe (BVI) Limited
Bulgaria	Crowe Bulgaria Audit EOOD
Cameroon	Okalla Ahanda & Associates
Canada	Crowe BGK LLP
Canada	Crowe MacKay LLP
Canada	Crowe Soberman LLP
Cayman Island	Crowe Horwath Cayman Limited
Chile	Crowe Auditores Consultores Ltda.
China	Ruihua Certified Public Accountants
Colombia	Crowe Co S.A.S.
Costa Rica	Crowe Horwath CR, S.A.
Cote d'Ivoire	Uniconseil
Croatia	Crowe Hrvatska
Curacao	ACC & Partners B.V.
Cyprus	Crowe Cyprus Limited
Czech Republic	Crowe Advartis
Denmark	Crowe Statsautoriseret Revisionsinteressentskab
Dominican Republic	Sotero Peralta & Asociados
Ecuador	Romero y Asociados Cia. Ltda.
Egypt	Crowe Dr A.M. Hegazy & Co
El Salvador	Integrity Auditing Group, Ltda. de C.V.
Estonia	CDNW Group Ltd
Finland	DHS Oy Audit Partners

Państwo	Firma
France	Avvens Management
France	Becouze & Associates
France	Cifralex
France	Cogefis Associates
France	Crowe Reunion
France	Dauge Fideliance
France	Dupouy & Associates
France	Fideliance
France	Fiduroc
France	Groupe Ficorec
France	Crowe HAF
France	RSA
France	SAS Groupe Rocard
France	Sogec
French Polynesia	Horwat Tahiti
Georgia	Crowe GE LLC
Germany	Dr. Kleeberg and Partners GmbH
Germany	Möhrle Happ Luther Wirtschaftsprüfungsgesellschaft mbH
Germany	HAS Horwath
Germany	RWT Crowe GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft Steuerberatungsgesellschaft
Ghana	Veritas Associates
Greece	Crowe SOL
Guatemala	Vertice Financiero S.A.
Honduras	Horwath Central America, S. de R.L. de C.V.
Hong Kong	Crowe (HK) CPA Ltd.
Hungary	Crowe FST Consulting Kft
India	V.P. Thacker & Co
Indonesia	Kosasih Nurdjaman Mulyadi Tjahjo & Rekan
Ireland	Crowe Ireland
Isle of Man	Crowe Isle of Man LLC
Israel	Ovadia Pick Kriheli And Co.
Italy	Crowe AS SpA
Japan	Crowe Toyo & Co.
Jordan	Ibrahim Yaseen & Partners Co. – Professional Auditors
Jordan	Al-Tillawi, Al-Khateeb Company & Partner Co.
Kazakhstan	Crowe Kazakhstan
Kenya	Crowe Erastus & Co.
Kuwait	Cowe Al Muhanna & Co.
Latvia	Crowe DNW SIA
Lebanon	Crowe Professional Auditors LV
Liberia	Crowe Liberia LLC
Liechtenstein	Crowe Treuhand AG

Państwo	Firma
Lithuania	UAB Crowe LT
Luxembourg	C-CLERC S.A.
Malawi	Crowe J&W
Malaysia	Crowe Malaysia
Maldives	Crowe Maldives LLP
Mali	Inter Africaine d'Audit et d'Expertise (IAE-SARL)
Malta	Horwath Malta
Mauritius	Crowe Horwath ATA
Mexico	Gossler SC
Morocco	Horwath Maroc Audit
Nepal	B. K. Agrawal & Co.
Netherlands	Crowe Foederer B.V.
Netherlands	Crowe Peak B.V.
New Zealand	Crowe Australasia
Nigeria	Crowe Dafinone
Norway	Vidi Revisjon AS
Oman	Crowe Mak Ghazali LLC
Pakistan	Crowe Hussain Chaudhury And Co.
Panama	Moreno And Moreno Cpa
Paraguay	J.C. Descalzo & Asociados
Peru	Roncal, D'Angelo y Asociados S. Civil De R.L.
Philippines	Ramon F. Garcia & Company CPAs
Poland	Atwick Sp Z.o.o.
Portugal	Horwath & Asociados, SROC, Lda.
Puerto Rico	Crowe PR PSC
Qatar	Adib Al Chaa & Co Chartered Accountants
Romania	Boscolo & Partners Consulting
Russia	Crowe Russaudit LLC
Russia	Crowe Expertiza LLC
Russia	ACC Crowe Audex LLC
Saudi Arabia	Al-Azem & Al-Sudairy Certified Public Accountants
Senegal	Max Consulting Group (MCG)
Serbia	Crowe RS doo
Singapore	Crowe Horwath First Trust LLP
Slovakia	Crowe Advartis
South Africa	Crowe HZK
South Africa	Crowe JHB
South Korea	Hanul LLC
Spain	Crowe Auditores España S.L.P
Sri Lanka	Gajma and Co.
Suriname	Crowe Burgos Accountants N.V.
Sweden	Sydrevisjoner Vast AB
Sweden	Kindberg Revision AB
Sweden	Sydrevisjoner Aktiebolag

Państwo	Firma
Sweden	Crowe Osborne AB
Sweden	Crowe Västerås AB
Sweden	Nyström & Partners Revision KB
Sweden	Crowe Tonnerviks Revision AB
Sweden	Tonnerviks Horwath Revision Skane AB
Switzerland	Alfa Treuhand- und Revisions AG
Switzerland	Curator And Horwath AG (Tax)
Taiwan	Crowe Horwath (TW) CPAs
Tajikistan	Crowe ACG
Tanzania	Crowe Tanzania
Thailand	ANS Audit Company Limited (to change to Crowe ANS)
Tunisia	Cabinet Zahaf et Associes
Tunisia	Horwath ACF
Turkey	Kavram Bağımsız Denetim ve Danışmanlık A.Ş.
Turkey	Crowe Horwath Olgu Bagimsiz Denetim ve YMM A.S.
Turkey	Mert 1 YMM ve Bagimsiz Denetim A.S.
Turkey	Crowe HSY AB
Uganda	Crowe AIA
Ukraine	Inter-Audit Crowe LLC
Ukraine	AC Crowe Ukraine
Ukraine	Crowe Audit & Accounting Ukraine LLC
United Arab Emirates	Crowe Mak
United Kingdom	Crowe UK LLP
United States	Crowe LLP
United States	TRUSTA, An Accountancy Corporation
Uruguay	Stavros Moyal y Asociados SRL
Uzbekistan	Crowe TAC
Venezuela	SC Marquez Perdomo & Asociados
Vietnam	Crowe Vietnam Co., Ltd.
Yemen	Crowe AHFAD
Zimbabwe	Crowe Zimbabwe

W 2019 roku łączne przychody z usług badania sprawozdań finansowych wyniosły 2 miliardy USD.

Sprawozdanie z przejrzystości Crowe Global jest dostępne na stronie internetowej pod linkiem:

<https://www.crowe.org/content/gen/QLMPQGI8qkcQio8wCo0Ik>